

TSPAKB Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği**Sunuş**

Değerli **gündem** okurları,

Bildiğiniz üzere Birliğimiz, 1999 yılında yapılan yasa değişikliği ile Sermaye Piyasası Kanunu'nda yerini aldı, 2001 yılı Nisan'ında kuruluşunu gerçekleştirdi.

Birliğimizin ilk döneminde görev alan Yönetim Kurulu, Birliğin bütün fonksiyonları ile faaliyete geçmesi için büyük bir çaba ve özveri içinde çalışmalarını yürüttü. Kendilerine bir kez daha buradan teşekkürü bir borç biliyorum.

(Sayfa 2'de devam etmektedir.)

Global Piyasalar ve Türkiye

Uluslararası sermaye piyasalarındaki genel eğilimler incelendiğinde önemini giderek artıran bir kavram ortaya çıkmaktadır; rekabet. Borsalar ve diğer sermaye piyasası kurumları uluslararası rekabette öne çıkabilmek için en gelişmiş teknolojileri kullanmaya, ülkeler arası birleşmeler ve satın almalarla büyümeye, kar amaçlı şirketler haline dönüşerek verimliliği artırmaya ve işlem maliyetlerini düşürmeye çalışmaktadırlar.

Uluslararası sermaye piyasalarında söz sahibi olabilmek için, öncelikle diğer ülkelerde yaşanan gelişmeleri takip etmek, ve ülkemizin uluslararası alanda konumunu ortaya koymak gerekmektedir.

Bu noktadan hareketle, **Sayfa 6**'da yer alan çalışmamızda, uluslararası sermaye piyasalarında son iki yılda yaşanan gelişmeleri incelemeyi ve Türkiye'nin konumunu belirlemeyi amaçladık.

İnternette Bilgiye Ulaşmak

Hızlı teknolojik gelişmeler ve her alanda bilgi artışı günümüzün karakteristik özelliğidir. Yeni bilgilere ve bilgi kaynaklarına hızla ulaşmak, bilgiyi depolamak ve uygulama alanına aktarmak iş hayatının önemli ve kritik gereksinimlerinden biri haline gelmiştir. Bu gereksinime yanıt vermek için bilgiye ulaşmada en güçlü ve hızlı araçlardan biri internettir.

İnternet, bilgiye ulaşmanın en kolay, hızlı ve ucuz yoludur. İnterneti kullanarak istediğimiz konuda

detaylı, yüzlerce sayfalık bilgiye ulaşabiliriz. Ancak internet, bilmek istediğimiz her konuda bize beklentimizden çok daha fazlasını verir. Bu nedenle, aradığımız doğru bilgiye, hızlı bir şekilde ulaşmak giderek zorlaşmakta ve gereksiz zaman kayıplarına yol açmaktadır.

Sayfa 9'daki çalışmamızın, internette bilgiye kolay erişmenin ip uçları konusunda yararlı olacağını umuyoruz.

Sunuş

(Sayfa 1'den devam etmektedir.)

Mevcut Yönetim Kurulumuz bu görevi, Nisan 2003'te devir aldı. Yönetim Kurulumuzun, üyelerimizin Birlik çalışmalarına katılımını çok önemseydiğini, üyelerimize karşı saygınlığı temel ilke olarak benimsediğini çeşitli vesilelerle dile getirdik. Nitekim, son iki yıldır çok çeşitli çalışma grupları vasıtasıyla sektörümüzün sorunlarını katılımcı bir anlayışla çözmeye gayret ettik.

Sektör ve üye sorunları üzerinde yoğunlaşan Birliğimizin tüm faaliyetlerinde, üyelerimizin hak ve çıkarları ile sermaye piyasasının geliştirilmesi temel hedefimiz oldu. Gerçekleştirdiğimiz çok sayıda etkinlikle sektör temsilcilerimizle bir araya gelmeye özen gösterdik. Düzenlediğimiz üye toplantıları, panel ve seminerler, çalışma grupları gibi etkinliklerle çalışmalarımızı paylaşmaya, sektör görüşlerini almaya, paylaşımcı ve katılımcı bir anlayışla Birliğimizin çalışmalarını etkin hale getirmeye özen gösterdik.

Yönetim Kurulumuzun bir başka özelliği ise sermaye piyasası dü-

zenleyici kurumlarıyla etkin ve sürekli bir diyalogu esas alması oldu. Saygın, uzlaşmacı ve sürekli bir diyalogu üslup olarak benimseyeceğimizi belirtmiştik. Bu çerçevede yürüttüğümüz ortak çalışmalar sonucunda üyelerimizin görüş ve önerileri çerçevesinde, çeşitli düzenlemeler yeniden ele alınarak, uygulama sorunları ve çeşitli zorluklar yaratabilecek noktalar giderilmeye çalışıldı. Pek çok konuda da başarılı sonuçlar aldığımızı sevinerek ifade etmek istiyorum.

Birliğimiz ayrıca, araştırma faaliyetleriyle sektörde yol gösterici bir rol üstlenmeye devam etti. Piyasalarımızda ne tür değişikliklerin ve gelişmelerin olacağını görebilmek amacıyla hazırladığımız raporlar ilgili kesimlere çok yararlı bir kaynakça oluşturmaya devam ediyor.

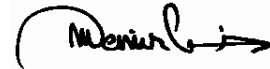
Lisanslama ve sicil tutma faaliyetleri tarafında ise sistemimizin geliştirme ve iyileştirme faaliyetlerini tamamladık. Eğitim faaliyetlerimizle de sektörümüzde insan kaynağı kalitesini arttırmaya devam ettik.

İki yıllık görev süresini tamamlayan Yönetim ve Denetim Kurulumuz saygın bir kurumun oluşturulması için üzerine düşen tüm ödevleri yerine getirmiştir.

Bir bayrak yarışı niteliğindeki TSPAKB organlarında görev anlayışının süreceğini, birikimlerin artacağını, daha güçlü bir sermaye piyasası hedefine ulaşılacağını biliyorum.

Genel Kurulumuz 29 Nisan'da yapılacak. Statümüz gereğince iki yıllık görev süreleri dolan Yönetim ve Denetleme Kurulu Üyelikleri için de seçimler var. Tüm üyelerimizin, demokratik görevlerini yerine getirerek Genel Kurulumuza katılmalarını bekliyoruz.

Saygılarımla,

Müslüm DEMİRBİLEK
BAŞKAN

Genel Kurulumuz 29 Nisan'da

Birliğimizin 4. Olağan Genel Kurul Toplantısı, 29 Nisan 2005 Cuma günü, saat 15:00'te Birlik Merkezinde düzenlenecek.

Genel Kurul Toplantısında Birliği-

mizin 2004 yılı faaliyetlerinin görüşülmesinin yanı sıra, Birlik Statüsü gereği, iki yıllık dönem için seçilen ve görev süresi dolan Yönetim ve Denetleme Kurulu üyelikleri için seçim yapılacaktır.

Birlik organlarının seçimi, Birlik üyeleri tarafından gizli oyla ve yargı gözetimi altında gerçekleştirilecektir. Tüm üyelerimizi Genel Kurulumuza bekliyoruz.

Birlik'ten Haberler...

Birliğimiz Disiplin Komitesi Üyeliğinde Görev Değişikliği

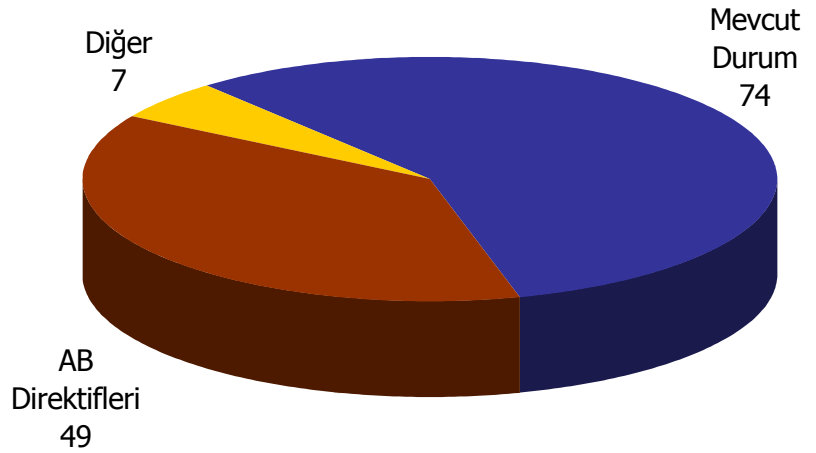
Birlik Disiplin Komitesi'nde, Ekinçiler Yatırım Menkul Değerler A.Ş. temsilcisi olarak görev yapmakta olan Sayın İ. Emre PE-SER, temsilcisi olduğu kurumdaki görevinden ayrılması nedeniyle Birlik Disiplin Komitesi üyeliğinden de ayrılmıştır. Boşalan Disiplin Komitesi üyeliğine, Birlik Statüsü hükümlerinin gereği olarak, boşalan gruptaki aktif büyüklüğü en yüksek olan şirketin (Global Menkul Değerler A.Ş.) temsilcisi Sn. Erol GÖKER atanmıştır.

Sermaye Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Anket Çalışması

Sermaye piyasamızın yapısını etkileyecek nitelikteki mevzuat değişiklikleri konusunda sektör görüşünün belirlenmesi amacıyla Birliğimiz, bir anket çalışması yapmış ve sonuçlarını Sermaye Piyasası Kurulu'na iletmıştır.

Bankaların Sermaye Piyasası Faaliyetleri Hakkında

Ankette, bankaların sermaye piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak;

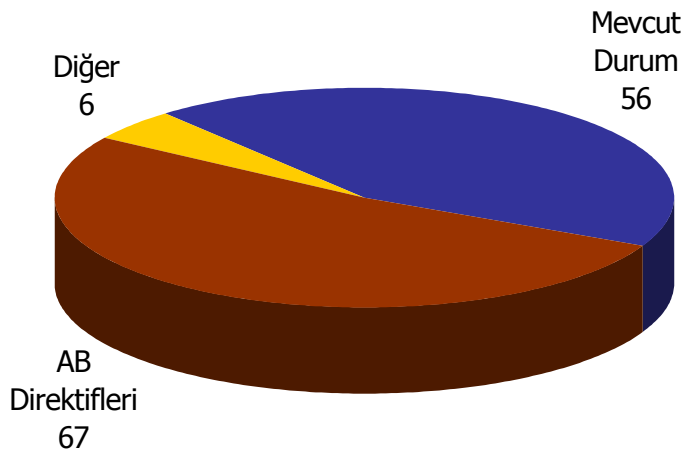
- Kanunda yer alan mevcut hükümlerin korunarak, mevcut duruma devam edilmesi,
- AB düzenlemelerine uyum amacıyla ticari bankaların da tüm sermaye piyasası faaliyetlerini yapabilmesi ve AB üyelik tarihi beklenmeksizin dileyen

bankaların aracı kurumlarını banka ile birleştirerek sermaye piyasası faaliyetlerini tümüyle yürütebilmesi,

- Bu iki seçenek dışında varsa diğer önerilerin yapılması, konularında görüş ve öneriler belirlenmeye çalışılmıştır.

Ankete katılıp bu konuda görüş ve önerilerini belirten 130 üye-

Asgari Sermaye Yükümlülüğü Hakkında

mizden,

- 74'ü (65 aracı kurum+9 banka) mevcut durumun korunması,
- 49'u (26 aracı kurum+23 banka) AB direktifleri çerçevesinde bankaların tüm sermaye piyasası faaliyetlerini yürütebilmesi,

yönünde, 7 üyemiz de farklı yönde görüş ve önerilerini iletmiştir.

Ankette, aracı kurumların asgari sermaye yükümlülüklerinin tespitine ilişkin olarak;

- Sermaye piyasası faaliyetine dayalı yetki belgesine ve belge bazında asgari sermaye uygulamasına dayanan mevcut sisteme devam edilmesi,
- Gerçekleştirilebilecek sermaye piyasası faaliyetleri ve asgari sermaye miktarının tespitinde AB Direktifindeki faaliyet ve asgari sermaye miktarlarına ilişkin kuralların aynen benimsenmesi ve asgari sermaye tutarlarının direktifte yer alan tutarlar olması,
- Bu iki seçenek dışında varsa diğer önerilerin yapılması, konularında görüş ve öneriler belirlenmeye çalışılmıştır.

Ankete katılıp bu konuda görüş ve önerilerini belirten 129 üyemizden,

- 56'sı (46 aracı kurum+10 banka) mevcut durumun korunması,
- 67'si (47 aracı kurum+20 banka) AB direktifleri çerçevesinde aracı kurumların asgari sermaye yükümlülüklerinin belirlenmesi ve aracı kurumların asgari sermayelerinin direktifte yer alan asgari tutarlar olması,

yönünde, 6 üyemiz de farklı yönde görüş ve önerilerini iletmiştir.

Lisanslama Sınavlarına Hazırlık Eğitimleri

28-29 Mayıs 2005 tarihlerinde düzenlenecek olan Sermaye Piyasası Faaliyetleri Lisanslama Sınavlarına hazırlık eğitimleri planlanmış olup, 305 No'lu Genel Mektup ile üyelerimize duyurulmuştur. 26-27 Mart 2005 tarihlerinde düzenlenen İleri Düzey Analiz Yöntemleri eğitimine ilave olarak gerçekleştirilecek diğer eğitimler tabloda sunulmuştur.

Eğitilere ilişkin detaylar Birliğimizin internet sitesinde Eğitim/Tanıtım bölümünden de takip edilebilir. Eğitimlerimize başvurular, eğitim başlama tarihinden 3 gün öncesine kadar devam etmektedir.

Birliğimizin internet sitesinde Eğitim/Tanıtım bölümünde yer alan ve lisanslama sınavlarına kaynakça teşkil eden Temel Düzey, İleri Düzey ve Türev Araçlar eğitim kılavuzlarında sınava yönelik güncellemeler Mart ayı içinde tamamlanmıştır.

Nisan-Mayıs 2005 Lisanslama Eğitim Programları

Eğitim Tarihi	Eğitim Adı	Lisans Türü	Süre
04-06 Nisan	Sermaye Piyasası Mevzuatı, İlgili Mevzuat ve Etik Kurallar	Temel Düzey	2½ gün
11 Nisan	Diğer Teşkilatlanmış Piyasa ve Borsalar	Temel Düzey	½ gün
02 Mayıs	Hisse Senedi Piyasaları	Temel Düzey	1 gün
03 Mayıs	Tahvil ve Bono Piyasaları	Temel Düzey	1 gün
04 Mayıs	Menkul Kıymetler ve Diğer Sermaye Piyasası Araçları	Temel Düzey	1 gün
06-08 Mayıs	Temel Finans Matematiği, Değerleme Yöntemleri, Muhasebe ve Mali Analiz	Temel Düzey	3 gün
12 Mayıs	İlgili Vergi Mevzuatı	Temel Düzey	1 gün
11 Mayıs	Menkul Kıymetler ve Diğer Sermaye Piyasası Araçları	İleri Düzey	1 gün
09-10,16-17 Nis.	Finansal Yönetim	İleri Düzey	4 gün
18-20 Nisan	Ulusal ve Uluslararası Piyasalar	İleri Düzey	3 gün
21-22 Nisan	Ticaret, Borçlar Hukuku ve İlgili Mevzuat	İleri Düzey	1½ gün
23-24 Nisan	Muhasebe, Denetim ve Etik Kurallar	İleri Düzey	2 gün
25-27 Nisan	Sermaye Piyasası Mevzuatı ve İlgili Mevzuat	İleri Düzey	2½ gün
13 Mayıs	İlgili Vergi Mevzuatı	İleri Düzey	1 gün
14-15 Mayıs	Genel Ekonomi ve Mali Sistem	İleri Düzey	2 gün
06-07 Mayıs	Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasalarının İşleyişi, Türev Araçlar	Türev Araçlar	2 gün
08 Mayıs	Türev Araçlarla Arbitraj ve Korunma	Türev Araçlar	1 gün
20 Mayıs	Muhasebe, Takas ve Operasyon İşlemleri	Türev Araçlar	1 gün

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Eğitimleri		
Eğitim Adı	Düzenlenen Eğitim Katılımcı	
	Sayısı	Sayısı
VOB Takas Uzmanları	5	137
VOB İleri Düzey	1	21
VOB Yönetici	1	16
VOB Üye Temsilcisi	14	305
VOB Muhasebe Uzmanları	5	137
VOB Uygulama Eğitimi	9	170

VOB Eğitimleri

7-14 Mart 2005 tarihlerinde XII. dönem, 14-21 Mart 2005 tarihlerinde XIII. dönem, 21-28 Mart 2005 tarihlerinde XIV. dönem VOB üye temsilcisi ve 15 Mart 2005 tarihinde IX. dönem VOB-Uygulama eğitim programları tamamlanmıştır.

1 ve 25 Mart 2005 tarihlerinde VOB-Muhasebe Uzmanları, 2-4 ve 22-24 Mart 2005 tarihlerinde VOB-Takas Uzmanları eğitimleri gerçekleştirilmiştir.

Üyelerimizden gelen talep üzerine 19 Nisan 2005 tarihinde VOB-Uygulama eğitimi planlanarak 318 No'lu Genel Mektup ile üyelerimize duyurulmuştur.

Eğitim programlarına ve içeriklerine www.tspakb.org.tr internet adresinden ulaşılabilir.

Temmuz 2004-Mart 2005 arasında düzenlenen VOB eğitimlerine 6 farklı konuda toplam 786 kişi katılmıştır.

Lisans Başvurularında Son Durum

31 Mart 2005 tarihi itibarıyla Sicil Tutma Sisteminde kayıtlı kişi sayısı 13.526'dır. 8.663 kişinin sistemde iş bilgisi yer almakta olup, 4.863 kişi henüz iş bilgilerini oluşturmamıştır.

Sistemde tanımlı lisans sayısı, 7.816'sı Temel Düzey, 2.756'sı İleri Düzey, 670'i Türev Araçlar, 256'sı Değerleme Uzmanlığı ve 568'i Takas ve Operasyon Sorumlusu olmak üzere 12.066'dır. Sicil Tutma Sisteminin devreye girdiği Şubat 2003-Mart 2005 döneminde Birliğimize ulaşan

2.716 lisans başvurusundan 1.566'sının onay işlemleri tamamlanmıştır.

Sermaye Piyasasında Manipülasyon Semineri

17 Mart 2005 tarihinde Birlik merkezinde, Sermaye Piyasası Kurulu Piyasa Gözetim ve Düzenleme Dairesi Başkanı Sn. Dr. Cemal KÜÇÜKSÖZEN tarafından, "Finansal Bilgi Manipülasyonu: Nedenleri, Yöntemleri, Amaçları, Teknikleri, Sonuçları ve İMKB Şirketleri Üzerine Ampirik Bir Çalışma" konulu sunum gerçekleştirilmiştir.

Global Piyasalar ve Türkiye

Bu ayki çalışmamızda, uluslararası sermaye piyasalarında son iki yılda yaşanan gelişmeleri incelemeyi ve Türkiye'nin konumunu belirlemeyi amaçladık.

Uluslararası sermaye piyasalarındaki genel eğilimler incelendiğinde önemini giderek artıran bir kavram ortaya çıkmaktadır; rekabet. Borsalar ve diğer sermaye piyasası kurumları uluslararası rekabette öne çıkabilmek için en gelişmiş teknolojileri kullanmaya, ülkeler arası birleşme ve satın almalarla büyümeye, kar amaçlı şirketler haline dönüşerek verimliliği artırmaya ve işlem maliyetlerini düşürmeye çalışmaktadırlar.

Uluslararası sermaye piyasalarında söz sahibi olabilmek için, öncelikle diğer ülkelerde yaşanan gelişmeleri takip etmek, ve ülkemizin uluslararası alanda konumunu ortaya koymak gerekmektedir.

Bu noktadan hareketle, aşağıda yer alan çalışmamızda, uluslararası sermaye piyasalarında son iki yılda yaşanan gelişmeleri incelemeyi ve Türkiye'nin yerini belirlemeyi amaçladık.

Çalışmada sağlıklı sonuçlara ulaşabilmek için, Türkiye'yle kıyaslanabilir olduğu düşünülen, AB'ye üye, veya incelenen dönemde AB üyeliğine aday bazı ülkelerle, gelişmekte olan benzer ülkelerin sermaye piyasaları dikkate alınmıştır. Türkiye'nin diğer ülkelere göre konumunun yanı sıra, geçmiş yıllara kıyaslaması da incelemeye dahil edilmiştir.

Uluslararası Borsaların Getirileri

2004 yılında, İMKB de dahil olmak üzere uluslararası borsaların endeksleri iyi bir performans göstermişlerdir.

ABD \$'ı Bazında Endeks Getirileri		
	2003	2004
Macaristan	31.3%	80.4%
Polonya	48.4%	59.9%
Meksika	32.6%	48.1%
Türkiye	110.6%	39.7%
Yunanistan	56.8%	32.6%
Brezilya	136.5%	28.0%
G. Kore	29.8%	27.2%
İspanya	59.8%	26.7%
İsrail	69.4%	19.6%
Arjantin	115.8%	15.8%
Malezya	22.8%	14.3%
Tayland	135.2%	-11.8%

Kaynak: WFE

Menkul kıymet piyasalarının 11 Eylül saldırısı ve Enron skandalı gibi gelişmelerle olumsuz etkilendiği 2001 ve 2002 yıllarından sonra 2003 yılında birçok borsa yatırımcılarına yüksek getiri sağlamıştır. 2004 yılındaki getiriler 2003 yılı kadar yüksek olmasa da, Tayland dışında, incelenen tüm ülkelerin borsaları pozitif getiri sağlamıştır.

2003 yılında %135 getiri sağlayan Tayland Borsası 2004 yılında %12 gerilemiştir. Bunun en önemli nedeni 2003 yılındaki yüksek getiriden sonra 2004 yılında yatırımcıların karlarını realize etmeleridir. Tayland, 26 Aralık'ta meydana gelen Güneydoğu Asya depreminden

etkilenmiş olmasına rağmen, Tayland Borsası'nda çok olumsuz bir etki görülmemiştir.

Halka Açık Şirket Sayısı

Halka açık şirket sayısı, zaman içerisinde hisse senedi ihraç etmek suretiyle sermaye piyasasından kaynak sağlayan şirket sayısını göstermektedir. Halka açık şirket sayısındaki artış, hisse senedi ihraç etmek suretiyle sermaye piyasasından kaynak sağlayan yeni şirket sayısını göstermektedir. Azalışlar ise çeşitli sebeplerle borsa kotundan çıkan veya çıkarılan şirketleri ifade etmektedir.

2004 yılında yurtdışı borsalarda da halka açık şirket sayısında önemli bir artış olmamıştır. Meksika'da işlem gören şirket sayısının %38 (89 adet) artış göstermesi, yabancı şirketlerin bu piyasaya kote olmasından kaynaklanmaktadır. Tayland, Malezya, Polonya ve Türkiye'deki halka açık şirket

Şirket Sayısı	Adet		
	2003	2004	Değişim
Malezya	901	959	58
G. Kore	684	683	-1
İsrail	577	578	1
Tayland	419	463	44
Brezilya	369	358	-11
Meksika	237	326	89
Yunanistan	355	359	4
Türkiye	285	297	12
Polonya	189	216	27
Arjantin	110	107	-3
Macaristan	51	48	-3

Kaynak: WFE

sayısı artış göstermiş, Güney Kore ve İsrail'de hemen hemen sabit kalmış, diğer ülkelerde ise düşmüştür.

Halka Açık Şirket Büyüklüğü

Halka açık şirket sayısının ortalama şirket değeri ile birlikte incelenmesi borsanın büyüklüğünü göstermesi açısından faydalı olacaktır.

Ortalama Şirket Değeri		
mn. \$	2003	2004
Brezilya	636	923
Macaristan	327	596
G. Kore	436	584
Meksika	517	526
Arjantin	318	379
Yunanistan	345	349
Türkiye	240	331
Polonya	196	327
Tayland	284	249
Malezya	178	189
İsrail	122	159

Kaynak: WFE

Halka açık şirketlerin ortalama piyasa değerine bakıldığında Türkiye'nin 331 milyon \$ ortalama şirket değeri ile gerilerde kaldığı görülmektedir. En üst sırada yer alan Brezilya'nın ortalama şirket değeri Türkiye'nin yaklaşık üç katıdır. Türkiye'de halka açık şirket sayısı makul seviyelerde olmasına rağmen bu şirketlerin ortalama piyasa değeri diğer ülkelere göre oldukça düşüktür.

Tayland'da piyasa değerinin düşmesi nedeniyle ortalama şirket değeri %12 oranında düşüş göstererek 284 milyon \$'dan 249 milyon \$'a inmiştir. İncelenen diğer tüm ülkelerde ortalama şirket değeri artış göstermiştir. En yüksek artış %82 oranıyla

Macaristan ve %67 ile Polonya'da görülmektedir. Bunun nedeni ise Macaristan ve Polonya'da toplam piyasa değerinin 2003 yılına göre sırasıyla %72 ve %91 oranında artmasıdır.

Borsaların Ülke Ekonomilerindeki Yeri

Borsaların ülke ekonomisindeki yeri ve önemini genel bir göstergesi olarak toplam piyasa değerinin gayri safi yurtiçi hasılaya oranı kullanılmaktadır. Hesaplamalarda IMF'nin 2004 yılı GSYİH tahminleri baz alınmıştır.

Yükselen hisse senedi fiyatları ile, birçok ülkede bu oran 2003 yılına göre artış göstermiştir.

Malezya, incelenen ülkeler içerisinde %161 oranla borsanın ülke ekonomisine oranla büyüklüğünün en yüksek olduğu ülkedir. Malezya'nın arkasından gelen İsrail ise bu oranı %64'ten %81'e yükseltmiştir. 2003 yılında ikinci sırada yer alan Tayland 2004 yılında üçüncülüğe gerilemiştir. Türkiye'de ise 2003 yılında GSYİH'nin %29'una denk gelen piyasa değeri, 2004 yılında %31,4'e yükselmiştir.

Toplam Piyasa Değeri/GSYİH		
	2003	2004
Malezya	155.0%	161.4%
İsrail	64.4%	81.3%
Tayland	83.1%	69.6%
Yunanistan	61.8%	62.9%
G. Kore	49.3%	59.7%
Brezilya	47.6%	59.2%
Türkiye	28.5%	31.4%
Polonya	17.7%	30.7%
Macaristan	20.1%	29.1%
Arjantin	27.5%	28.0%
Meksika	19.6%	25.9%

Kaynak: WFE, IMF

Hisse Senedi İşlem Hacmi ve Piyasa Değeri

Hisse senedi işlem hacminin piyasa değerine oranlanması bir borsanın hisse senedi devir hızını göstermektedir.

Hisse Sen. Hacmi/Top. Piy.Değ.		
	2003	2004
Türkiye	146%	150%
G. Kore	154%	123%
Tayland	88%	101%
Macaristan	50%	47%
İsrail	28%	36%
Yunanistan	38%	36%
Malezya	32%	34%
Brezilya	29%	32%
Meksika	21%	26%
Polonya	26%	24%
Arjantin	9%	12%

Kaynak: WFE

Türkiye ve Güney Kore borsalarının devir hızı en yüksek borsalar olduğu görülmektedir. Önceki yıllarda Güney Kore'nin ardında yer alan Türkiye, 2004 yılında %150 oranındaki devir hızı ile ilk sırada yer almaktadır. 2004 yılında Güney Kore'nin hisse senedi devir hızı düşerken, Tayland, İsrail ve Meksika'nınki artmış, diğer ülkelerinki ise hemen hemen aynı seviyelerde kalmıştır. Devir hızının yüksekliği, likidite riskinin yanı sıra yatırımların kısa vadeli yapıldığına da işaret etmektedir.

Yatırım Fonları

Yatırım fonları portföy büyüklüğünün GSYİH'ya oranı, ülkedeki kurumsal yatırımcı tabanının gelişmişliğinin göstergesidir. Raporun hazırlandığı dönemde yatırım fonları ile ilgili olarak ulaşılabilen en son uluslararası veriler 2004 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla-
dır.

Yatırım Fonları Büyük./GSYİH	2003	09/2004
Brezilya	34.9%	35.5%
İspanya	30.3%	27.9%
İtalya	32.5%	26.7%
G. Kore	20.1%	22.4%
Yunanistan	22.3%	18.7%
Meksika	5.1%	5.0%
Türkiye	5.0%	5.0%
Polonya	4.1%	4.0%
Çek Cum.	4.5%	4.0%
Macaristan	4.8%	3.6%
Arjantin	1.5%	1.4%

Kaynak: FEFSI, IMF

Yatırım fonlarının GSYİH'ya oranının en yüksek olduğu ülke, her iki dönemde de Brezilya olmuştur. 2004/09 döneminde Brezilya'daki yatırım fonlarının büyüklüğü GSYİH'nın %35,5'ini oluşturmaktadır.

2004/09 döneminde İtalya 441 milyar \$ ve İspanya 269 milyar \$ toplam fon büyüklüğüne sahiptir. Ancak, bu iki ülkenin hem toplam fon büyüklükleri hem de fon büyüklüğünün GSYİH içindeki oranları gerilemiştir. İspanya için bu gerileme %30'dan %28'e, İtalya için ise %33'den %27'ye olarak gerçekleşmiştir. Yunanistan'ın toplam fon büyüklüğü 38,3 milyar \$'dan 37,3 milyar \$'a gerilemiş, buna paralel olarak GSYİH içindeki oranı da %22'den %19'a düşmüştür.

Türkiye'de yatırım fonlarının büyüklüğü yıllar itibarıyla hızla artmasına rağmen diğer ülkelerle kıyaslandığında halen daha düşük kalmaktadır. Yatırım fonu büyüklüğü 2004/09 döneminde 14 milyar \$'dan 16 milyar \$'a yükselmiş, GSYİH içindeki oranı ise %5 civarında sabit kalmıştır.

Sabit Getirili Menkul Kıymetler

Sabit getirili menkul kıymetlerin başlıcaları devlet tahvili, hazine bonusu ve özel sektör finansman bonusudur. Kamu borçlanma gereğinin fazla olduğu ülkelerde devlet tahvili ve hazine bonusu öne çıkarken, bu bakımdan daha dengeli olan ekonomilerde özel sektör tahvil ve bonolarına talep artmaktadır.

Sabit getirili menkul kıymet (SGMK) stokunun ülkemiz ekonomisindeki ağırlığı benzer ülkelere göre orta sıralardadır.

Karşılaştırılan ülkelerde SGMK stokunun milli gelire oranı genel itibarıyla 2003 yılına göre önemli bir değişiklik göstermemiştir. Ancak, incelenen her iki yılda da en yüksek orana sahip olan Yunanistan'da bu oran 2004 yılında %90'dan %99'a çıkmıştır.

Yunanistan'ın SGMK stoku 2004 yılında dolar bazında %26 artarak 156 milyar \$'dan 197,5 milyar \$'a yükselmiştir. Bu yükselişin en önemli nedeni 2004 Atina Olimpiyatlarının altyapı harcamalarının büyük ölçüde iç borçla finanse edilmesidir. Polonya'da da 5,6 puanlık bir artış olmuş ve

SGMK'nın milli gelire oranı %30'dan %35'e yükselmiştir. Macaristan'ın oranı da 4 puan yükselmiştir.

Türkiye'de SGMK stoku 2004 yılında %54'ten %53'e gerilemiştir. 2004 yılında gerileyen faizler iç borcun daha düşük faiz oranları ile çevrilmesini sağlamış, iç borç artış hızı yavaşlamıştır.

SGMK stokunun GSYİH'ya oranının dışında, stokun yapısı da önemli sonuçlar sunmaktadır. Pek çok gelişmiş veya gelişmekte olan ülkede SGMK'ler hem kamu, hem de özel kesim tarafından ihraç edilmektedir. Ancak, kamu kesimi borçlanma gereğinin iyice arttığı son yıllarda ülkemizde SGMK'lerin tümü kamu kesimi tarafından ihraç edilen devlet tahvili ve hazine bonolarından oluşmaktadır.

Türkiye ve Polonya'daki SGMK stokunun tümü ve Yunanistan'dakinin de neredeyse tamamı kamu kesimi tarafından ihraç edilmektedir. Ancak Yunanistan'da SGMK stokunun milli gelire oranı %99 iken bu oran Türkiye için %53, Polonya için ise %35'tir. Polonya'da

SGMK Stoku/GSYİH	2003	2004	Kamu Kesiminin SGMK'lerdeki Payı	2003	2004
Yunanistan	89.7%	99.2%	Polonya	100.0%	100.0%
G. Kore	71.4%	73.5%	Türkiye	100.0%	100.0%
Brezilya	58.1%	58.9%	Yunanistan	99.6%	99.5%
Çek Cumhuriyeti	59.0%	55.8%	Macaristan	95.7%	91.0%
Türkiye	54.1%	52.9%	Çek Cumhuriyeti	84.9%	88.1%
Macaristan	44.6%	48.9%	Meksika	86.8%	87.4%
Tayland	38.3%	36.3%	Brezilya	81.3%	80.0%
Polonya	28.9%	34.5%	Tayland	57.7%	57.3%
Meksika	24.0%	25.4%	Arjantin	34.1%	38.7%
Arjantin	13.8%	15.5%	G. Kore	26.2%	29.9%

Kaynak: BIS, IMF, Hazine, DİE

kamu borç stoku oranı oldukça düşük olduğundan, kamu maliyesi üzerinde önemli bir yük oluşturmamaktadır. Yunanistan'da ise vade yapısının uzun olması, yüksek orandaki borç stokunun sorun teşkil etmesini önlemektedir.

Arjantin ve Güney Kore'de ise kamu kesiminin SGMK stokundaki ağırlığının sırasıyla %39 ve %30 gibi düşük seviyelerde olduğu gözlenmektedir. Özellikle Güney Kore'de SGMK stokunun milli

gelirdeki payının %73,5 civarında olduğu göz önüne alındığında, bu ülkede gelişmiş bir özel sektör borçlanma piyasası olduğu ortaya çıkmaktadır.

Sonuç

Sonuç olarak Türkiye sermaye piyasası, kıyaslanan benzer ülkeler arasında büyüklük göstergeleri açısından orta sıralarda yer almaktadır. Bununla beraber, yüksek hisse senedi devir hızı ile likidite riski düşük bir borsaya sahiptir.

Diğer ülkelere kıyasla ülkemizde görülen en büyük eksiklik, özel sektör borçlanma araçlarının bulunmamasıdır. Bu da reel sektörün sermaye piyasasından borçlanma yolu ile yararlanamadığına işaret etmektedir.

Yatırım fonlarının büyüklüğü, son yıllarda hızlı bir büyüme göstermesine rağmen, diğer ülkelere kıyasla halen daha çok düşüktür.

İnternette Bilgiye Ulaşmak

Günümüzde bilgiyi doğru ve hızlı bir şekilde elde edebilmek ve kullanmak her zaman olduğundan daha önemli hale gelmiştir. İnternet, bilgiye ulaşmanın en kolay, hızlı ve ucuz yoludur.

Sezgin Lafçi
Müdür
Bilgişlem ve Teknoloji Bölümü

Yaratıcı düşünce gurusu Edward De Bono "Rekabetüstü" adlı kitabında "Bilgi işletmelerin oksijeni, bilgi yoksa işletme ölmüştür. Bilgiye erişmeye haklı olarak büyük önem vermemizin nedeni budur." ifadeleriyle bilginin önemini vurgular. J.J. Rousseau bireysel ve toplumsal gelişmenin

ancak bilgi ile gerçekleşebileceğini söyler. İngiliz filozof Bacon'a göre ise "bilgi güçtür."

Eğer kısa bir zaman dilimi içinde hazırlayıp sunmanız gereken bir rapor varsa veya önemli bir konu ile ilgili pek çok kaynağa hızla ulaşarak bilgi derlemeniz gerekiyorsa ve bir bilgisayar ağına bağlanma olanağınız varsa, şüphesiz parmaklarınızın ucundaki en kolay erişilebilir bilgi kaynağıdır internet.

Hızlı teknolojik gelişmeler ve her alanda bilgi artışı günümüzün karakteristik özelliğidir. Yeni bilgilere ve bilgi kaynaklarına hızla ulaşmak, bilgiyi depolamak ve uygulama alanına aktarmak iş hayatının önemli ve kritik gereksinimlerinden biri haline gelmiştir. Bu gereksinime yanıt vermek için bilgiye ulaşmada en

güçlü ve hızlı araçlardan biri internettir.

İnternet, ağların ağı, bilgi süper otobanı, bilgi okyanusu, bilgi ormanı, bilgi çöplüğü, sanal özgürlük platformu, parmaklarınızın ucundaki bilgi, siber uzay vb. pek çok sıfat ile tanımlana gelmiştir

İnternet, olağanüstü büyüklükte bir bilgi ve iletişim ağıdır. Bu ağda aklınıza gelebilecek hemen her konuda bilgiye ulaşmanız mümkündür. Gazeteden radyoya, müzikten sinemaya, günlük döviz kurlarından dünya borsalarına kadar her alanda çok geniş bilgi kaynaklarına, ayrıca kişisel internet sitelerine ve günlüklere (blog), haber gruplarına ve sosyal ağlara (newsgroups, social networks), üniversitelerin, araştırma kurumlarının ve kütüphanelerin

nelerin sunduğu farklı konular-daki detaylı ve sayfalarca bilgiye internet üzerinden erişebilmek olanaklıdır.

Her gün binlerce sayfa bilginin eklendiği internet bilmek istediğiniz her konuda size beklentinizden çok daha fazlasını verecektir. Bu haliyle, bilgiye ulaşmanın en kolay, hızlı ve ucuz yoludur.

Bugün internet üzerinde yaklaşık 3 milyar civarında belge olduğu tahmin edilmektedir. Toplam sayfa sayısı ise bunun onlarca katına ulaşmaktadır. Bu belge ve sayfalar bir kütüphanede olduğu gibi indekslenmedikleri için, arama yaparken kullandığınız anahtar kelimeler, terimler, kelime grupları, arama şekliniz ve kullandığınız arama araçları istediğiniz bilgi kaynaklarına erişmede önemli farklılıklar yaratabilmektedir.

Eğer ne aradığınızı ve nerelere bakmanız gerektiğini tam olarak bilmiyorsanız, işinizi kolaylaştıracak bazı ipuçlarına sahip değilseniz, internette araştırma yapmak ve bilgiye ulaşmak çokça zaman alan bir iş olacaktır. Arama çabanız, aşırı bilgi içinde kaybolduğunuz, aradığınızı bulamadığınız, kaliteli sonuçlara ulaşamadığınız, aynı doküman ve sayfaların defalarca karşınıza çıktığı ve hayal kırıklığı ile sonuçlanan bir sürece dönüşebilir. Arama sonuçlarının arasına karışan ve reklam barındıran pek çok saptırıcı sonuç (spam) da karşınıza çıkarak arzuladığınız sonuca ulaşmanızı zorlaştırabilir.

İnternette doğru bilgiye ulaşmak

samanlıkta iğne aramak gibidir; odaklanma, sabır ve sistematik çalışma ister.

Arama Araçları

Ocak 2005 istatistiklerine göre (www.searchenginewatch.com) en büyük üç arama aracı olan Google, Yahoo ve MSN üzerinde günlük toplam 3 milyar civarında arama gerçekleştirilmektedir.

Arama araçlarındaki çeşitlilik, araçların kapsadıkları içeriklerdeki farklılıklar ve internet üzerindeki bilgiye ulaşmada belirli bir endüstri standardının bulunmaması araştırma sürecini daha karmaşık ve zor hale getirmektedir.

Aradığınız bilgi internette mutlaka vardır; problem doğru yolu bulup ona ulaşmaktır.

İnternet üzerinde bilgiye doğru ulaşmak için kullanılacak başlıca araçlar şöyle sıralanabilir;

- Arama Motorları (Search Engines) (Tekil ve Metaçoklu)
- Konu Katalogları (Subject Catalogues, Subject Directories)
- Özel veritabanları (Specialized Databases).

Bunlara eklenebilecek diğer araçlar ise,

- Haber ve Tartışma Grupları
- Kütüphane Tarama Sistemleridir.

İnternette arama yaparken taradığınız, aslında internette yer alan sayfa veya dokümanın kendisi değil, arama motorları ve konu katalogları tarafından

indekslenmiş ve veritabanlarına kaydedilmiş görüntüleridir.

Arama motorları, konu katalogları ve özel veritabanlarının başlıca özellik karşılaştırmaları tablo 1'de verilmiştir.

Herhangi bir araştırmaya başlamadan önce internetle ilgili bilinmesi ve gözden kaçırılmaması gereken iki önemli nokta vardır.

- İnternette ulaşılabilen bilgi kaynaklarının tamamının güvenilir ve doğru olduğu söylenemez.
- Var olan tüm bilgilere mevcut arama araçları ile ulaşmak olanaklı değildir. Ulaşılabilen bilgiler yalnızca indekslenerek erişilebilir hale getirilmiş olan kısımdır.

Arama Motorları Nasıl Çalışır?

Arama motorları, internette araştırma yaparken ilk akla gelen ve en sık kullanılan araçlardır.

Arama motorları internet üzerinden ulaşılabilir tüm siteleri bazı küçük programlar (spider, robot, crawler) aracılığı ile tarayarak kendi veritabanları üzerinde indekslerler. Bu programcıklar internet sayfalarına ulaşırken sayfalar üzerindeki bağlantıları (link) kullanırlar. Bir sayfanın arama motoru veritabanına kaydedilebilmesi için başka sayfalardan kendisine link verilmiş olması gereklidir. Aksi durumda o sayfa erişilemez ve indekslenemez.

Arama motorları doğrudan internet üzerinde arama yap-

Tablo 1 – İnternette Arama Araçları ve Özellikleri

Arama Aracı Tipi	Özellikleri	Örnekler
Arama Motorları	<ul style="list-style-type: none"> - İnternet sayfalarında tam metin arama olanağı sağlar. - Anahtar kelime ile arama yapılabilir. - Konu katalogları yoktur. - İnternet sayfaları "spider", "robot" veya "crawler" denilen programcıklar tarafından otomatik olarak toplanır ve derlenir. - Boyutları küçük özel konu alanlarından, indekslenebilir internet kaynaklarının %90'ına kadar ulaşabilir. - Meta (çoklu) arama motorları birden fazla arama motoru üzerinde arama yapılmasını olanaklı kılar, ancak oralardan gelen materyalin %10'unu kullanırlar. 	<p>Tekil arama motorlarına en bilinen örnekler: www.google.com www.yahoo.com www.alltheweb.com www.teoma.com www.msn.com www.lycos.com www.altavista.com</p> <p>Meta arama motorları: www.vivisimo.com www.metacrawler.com www.dogpile.com www.ixquick.com www.profusion.com</p>
Konu Katalogları (Directories, Subject Directories, Web Catalogues)	<ul style="list-style-type: none"> - Hiyerarşik bir yapıda düzenlenmiştir, konular alt başlıklarla detaylandırılmış ve bilgi kaynakları gruplanmıştır. - İçerikleri çoğunlukla konu editörleri veya uzmanları tarafından derlenir. Bu nedenle daha kaliteli sonuçlara ulaşmak olanaklıdır. - Çoğunlukla kaynaklar hakkında özet bilgi, yorum içerir ve bu bilgiler sıklıkla güncellenir. - Konu kategorilerinde dolaşılabilir ve genel terimlerle arama yapılabilir. - Belgeler üzerinde tam metin indekslemesi olmadığından arama daha kısıtlıdır, çoğunlukla yalnızca özet bilgiler üzerinde arama yapılabilir. - Görece olarak arama motorlarından daha küçük boyutta ve daha az ama daha kaliteli kaynak içerirler. 	<p>Bilinen örnekler: www.infomine.com www.about.com www.dmoz.org www.academicinfo.net dir.yahoo.com</p>
Yerel Aramalar ve Türkçe Arama Motorları	<p>Genel arama motorları, yerel akademik kaynaklar, günlük döviz kurları, günlük haberler, bölgesel içerikler, son dakika gelişmeleri gibi aramalarda istenilen kalitede sonuçları sağlayamayacaktır. Türkiye'ye ait ve Türkçe bilgi kaynaklarına ulaşmak için diğer arama motorlarına ek olarak veya bunların yerine kullanılabilirler.</p>	<p>Seçilmiş örnekler aşağıdadır: www.arabul.com www.arama.com www.netbul.com www.gazeteler.com www.gazeteler.net www.ceterisparibus.net www.ekonomist.gen.tr www.econturk.org www.makalem.com</p>

Tablo 1 (devam) — İnternette Arama Araçları ve Özellikleri

Arama Aracı Tipi	Özellikleri	Örnekler
Özel Veritabanları (Gizli İnternet)	<ul style="list-style-type: none"> - Ateş duvarı (firewall) arkasında bulunmaları, kurumsal bilgi içermeleri, ücretli hizmet vermeleri, şifre korumaları olmaları vb. nedenlerle internet üzerinde arama motorları tarafından indekslenemeyen bilgi kaynaklarıdır (internet üzerindeki toplam bilginin bazı kaynaklara göre yaklaşık %60'ının, bazılarında göre 2/3'ünün bu kategoride yer aldığı düşünülmektedir). - Belirli bir konuya özel, yüksek sayıda kaynak barındıran, arama yapılabilir veritabanları bulunmaktadır. - Süreli yayınlarla ilgili çoğunlukla ücretli abonelik gerektiren dergi, bilimsel yayın, araştırma vb. hizmeti sunan kuruluşların veritabanları bu kategoridedir. - Üniversite kütüphanelerinin çoğunda bu kategoriye giren özel veritabanlarına ulaşım olanakları bulunmaktadır. 	<p>Örneklerine çoğunlukla konu katalogları üzerinden "online veritabanları" vb. başlıklarla ulaşılabilir.</p> <p>Bu tip kaynaklara ulaşmak için kullanılacak siteler: www.invisible-web.net citeseeer.nj.nec.com www.ulakbim.gov.tr scholar.google.com www.lii.org www.completeplanet.com</p> <p>Ekonomistler için internet kaynakları: www.helsinki.fi/WebEcrfe.org</p>
Haber Grupları, Tartışma Grupları (Mailing Lists and NewsGroups)	<ul style="list-style-type: none"> - Yalnızca belirli konularda, konu üzerinde uzman seviyesine varan bilgi paylaşımının yer aldığı, ilgi ve bilgi paylaşım grupları bulunmaktadır. - Bu gruplarda araştırma konunuzla ilgili yardım talep edebilirsiniz. Ancak sonuca ulaşmanız grubun etkinliği, üyelerin yanıt verme istekliliği, araştırdığınız konunun gerektirdiği uzmanlık ve grup üyelerinin yetkinlik seviyesi vb. nedeniyle daha fazla zaman alabilir. 	<p>En bilinen örnekleri: groups.yahoo.com groups.google.com</p> <p>Yüksek üye sayılı Türkçe içerikli örnek gruplar: bankaciyiz-biz@yahoo.com (1.854 üye) finans-grubu@yahoo.com (3.426 üye) turkeyhightech@yahoo.com (3.042 üye) ekonomistler@yahoo.com (10.454 üye)</p>

mazlar. Bunun yerine kendi veritabanlarında, daha önce kaydedilmiş kopyalar ve bunlar üzerinden oluşturulmuş anahtarlar üzerinden arama yapar. Böylece, bir arama isteğine kendi veritabanları üzerinden detaylı ve hızlı yanıt üretebilir, arama sonuçlarını saniyelerle ifade edilen çok kısa bir zaman diliminde üreterek listeleyebilir.

Görüldüğü gibi arama motorlarının gücü veritabanlarından, sayfa indeksleme ve bulma yöntemlerinden gelmektedir.

Mart 2005 tahmini verilerine göre (www.websearchguide.ca) en büyük arama motorlarından Google'ın veritabanında 8,1 milyar sayfa, Yahoo'da ve MSN 'de 5'er milyar sayfa indekslenmiş olarak bulunmaktadır.

Arama motorları internetteki tüm sayfaları indeksleyemez. Şifre ile korunmuş sayfalar, özel veritabanlarındaki sayfalar arama robotları tarafından erişilemez ve dolayısıyla arama motorları üzerinden listelenemez. İnternetin bu erişilemeyen kısmına "gizli internet" adı verilmektedir. Bugün "gizli internet" üzerinde, erişilebilir internetten iki-üç kat daha fazla bilginin var

olduğu düşünülmektedir.

Aynı şekilde arama motorları internet sayfalarının yalnızca belirli bir kısmını (arama motoruna göre değişiklik göstermekle birlikte, çoğunlukla başlangıçtaki 100 KB'lık kısmı) veritabanlarına alarak indekslerler. Bu nedenle bazı dokümanlar arama kriterlerinize uygun oldukları ve gerçekte internet üzerinde yer aldıkları halde arama motoru sonuçlarında listelenmeyebilirler.

Arama motorları basit ve gelişmiş arama olanakları sunarlar. Basit arama, basit terimler, kelimeler ve kelime grupları üzerinden arama yapmaya olanak verirken, gelişmiş arama, kaynağın

dili, doküman tipi (resim, metin, sunum vb.), söz dizimi gibi daha gelişmiş özellikler sunarak detaylı arama yapmayı ve rafine sonuçlara ulaşmayı kolaylaştırır.

Arama Yaparken Hangi Aracı Kullanmalı?

Arama yaparken kullanacağınız araç, çoğunlukla yaptığınız araştırmanın içeriğine ve niteliğine, araştırma için ayırdığınız zamana, araştırma kapsamını hangi boyutta tuttuğunuza göre farklılık gösterebilir. Bazen tek bir grup araç yeterli olurken, bazı detaylı veya özel araştırmalarda tüm araçlardan yararlanmanız gerekebilir. Arama amacınıza bağlı olarak hangi arama aracı-

nın kullanılabileceği tablo 2'de incelenmiştir.

Sonuç olarak, internette aradığınız bilgiye ulaşmak için öncelikle ne aradığınızı, nerede ve nasıl aramanız gerektiğini belirlemelisiniz. Bulduğunuz sonuçlar içerisinde kaybolmamak için de bu çalışmaya bir sınır koymayı unutmamalısınız.

İyi bir arama stratejisi, uygun bir arama aracı ve doğru bir arama sistematiği, sizi istediğiniz kaliteli sonuçlara götürecektir ve arama yolculuğunuzu keyifli bir sürece dönüştürecektir.

Tablo 2 — Arama Amacı

Arama Amacı	Arama Aracı
<ul style="list-style-type: none"> - Geniş bir konu üzerinde araştırma yapıyorsanız. - Araştırdığınız konu üzerine konu uzmanları tarafından önerilmiş ve özet bilgi verilmiş sitelere bir liste halinde ulaşmak isterseniz. - Kontrollü bilgi kaynaklarına ulaşmak isterseniz. - Konunuzla ilgili tekil sayfalardan çok, ilgili portallere ve internet sitelerine ulaşmak isterseniz. - Her arama motorunda sürekli karşınıza çıkan az içerikli sayfalardan kaçınmak için. - Bir konu ile ilişkili diğer konulara da tek yerden ve organize bir şekilde ulaşmak isterseniz. 	Konu Katalogları (İnternet Katalogları)
<ul style="list-style-type: none"> - Konu hakkında az bir fikriniz var ise, muğlak konuları araştırıyorsanız - Belirli bir siteye ulaşmaya çalışıyorsanız. - Belirli bir konuda kısa zamanda genel bir derleme yapacaksınız. - Belirli bir konuda çok fazla sayıda dokümana ulaşmak istiyorsanız. - Yalnızca belirli tipteki, belirli dildeki, belirli bir zaman diliminde güncellenmiş kaynakları arıyorsanız. - Sonuç listesi üzerinde sonuç kümeleme, popülerliğe göre sıralama vb. filtreleri kullanmak istiyorsanız. 	Arama Motorları
<ul style="list-style-type: none"> - Güncel haberler, iş ilanları, havalimanı uçuş programı vb. dinamik olarak değişen içeriğe ulaşmak istiyorsanız. - Normal olarak bir veritabanında saklanan telefon listesi, mesleki üye listeleri, kanun metinleri, sektörel firma bilgileri vb. bilgilere ulaşmak isterseniz. 	Özel Veritabanları
<ul style="list-style-type: none"> - Belirli konularda konunun uzmanları ile ortak konuları tartışmak ve paylaşmak, düzenli, organize haber ve bilgi almak isterseniz. 	Haber Grupları, Tartışma Grupları
<ul style="list-style-type: none"> - Yerel akademik ve profesyonel bilgi kaynaklarına ulaşmak için. 	Yerel arama motorları ve konu katalogları

Sermaye Piyasası Özet Verileri

Yurtiçi Tasarrufların Dağılımı				
Milyon YTL	2003	2004	02/2005	%Δ
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	78,694	97,407	101,336	4.0%
Mevduat	147,351	182,762	177,600	-2.8%
Hisse Senedi*	23,590	40,616	42,648	5.0%
TOPLAM	249,634	320,785	321,584	0.2%
Tahmini Altın Stoku	109,429	114,775	105,404	-8.2%
Milyar \$				
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	56.4	72.6	78.6	8.4%
Mevduat	105.6	136.2	137.8	1.2%
Hisse Senedi*	16.9	30.3	33.1	9.4%
TOPLAM	178.8	239.0	249.6	4.4%
Tahmini Altın Stoku	78.4	85.5	81.8	-4.3%

*: Halka açık kısmın piyasa değeri.

Menkul Kıymet Stokları				
Milyon YTL	2002	2003	2004	%Δ
Hisse Senedi*	13,177	18,008	25,186	39.9%
Hazine Bonosu/Devlet Tahvili	149,870	194,387	224,483	15.5%
Diğer	1,069	1,617	2,932	81.3%
Toplam	164,115	214,012	252,601	18.0%
Milyar \$				
Hisse Senedi*	8.0	12.9	18.8	45.8%
HB/DT	91.4	139.5	168.0	20.4%
Diğer	0.7	1.2	2.2	89.0%
Toplam	100.1	153.6	189.0	23.1%

*: Toplam nominal değer.

Halka Açık Şirketlerin Piyasa Değeri				
Milyon YTL	2003	2004	01/04/2005	%Δ
Milyon YTL	96,073	132,556	134,106	1.2%
Milyon \$	69,003	98,073	99,622	1.6%
Halka Açık Kısmın Piyasa Değeri (Milyon \$)	17,459	26,390	28,777	9.0%
Ortalama Halka Açıklık Oranı	25.3%	26.9%	28.9%	7.3%

Halka Açık Şirket Sayısı				
	2003	2004	01/04/2005	%Δ
İMKB'de Kote Şirketler	285	297	298	0.3%
İMKB'de İşlem Gören Şirketler	285	297	298	0.3%

Birincil Halka Arzlar				
	2003	2004	01/04/2005	%Δ
Toplam Hacim (Milyon \$)	11.3	481.8	9.1	-98.1%
Şirket Sayısı	2	12	1	-91.7%

Halka Açık Şirket Karlılığı				
	2001	2002	2003	%Δ
Kar Eden Şirket Sayısı	231	207	221	6.8%
Zarar Eden Şirket Sayısı	76	81	64	-21.0%
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyar TL)	4,670,899	5,507,834	6,499,432	18.0%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyar TL)	-2,688,115	-1,035,591	-468,071	-54.8%
Toplam Kar/Zarar (Milyar TL)	1,982,784	4,472,244	6,031,361	34.9%
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyon \$)	3,784	3,500	4,480	28.0%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyon \$)	-2,178	-679	-314	-53.8%
Toplam Kar/Zarar (Milyon \$)	1,606	2,821	4,166	47.7%

Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü				
Milyon \$	2003	2004	31/03/2005	%Δ
A Tipi Yatırım Fonları	476	586	582	-0.8%
B Tipi Yatırım Fonları	11,494	17,803	18,968	6.5%
Emeklilik Yatırım Fonları	19	223	322	44.6%
Yatırım Ortaklıkları	135	220	200	-9.0%
Gayrimenkul Yat.Ort.	715	752	739	-1.7%
Risk Sermayesi Yat.Ort.	2	64	53	-17.2%
Toplam	12,842	19,648	20,883	6.3%
Kurumsal Yatırımcı/GSMH	5.7%	7.7%	6.9%	-10.4%

Yatırımcı Sayısı				
	2003	2004	18/03/2005	%Δ
Açık Hesap Sayısı	2,077,742	2,177,516	2,224,675	2.2%
Bakiyeli Hesap Sayısı	1,106,752	1,072,663	1,074,924	0.2%
Bakiyeli Hesap/Toplam Nüfus	1.6%	1.6%	1.6%	0.0%

Sermaye Piyasası Özet Verileri

Yabancı Yatırımcı İşlemleri				
Milyon \$	2003	2004	02/2005	%Δ
Saklama Bakiyeleri	8,954	16,141	20,282	25.7%
İşlem Hacimleri	17,334	37,368	14,191	-62.0%
Net Alışları	1,010	1,430	1,294	-9.5%

TSPAKB Üyeleri*				
	2003	2004	01/04/2005	%Δ
Aracı Kurumlar	118	112	112	0.0%
Bankalar	44	42	42	0.0%
Toplam	162	154	154	0.0%

*: Dönem sonu itibarı ile.

Faaliyet Gösteren Aracı Kuruluş Sayısı				
	2003	2004	02/2005	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	117	112	111	-0.9%
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	117	112	111	-0.9%
Banka	44	43	42	-2.3%
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	161	155	153	-1.3%

Aracı Kuruluşların İşlem Hacimleri				
Milyar \$	2003	2004	02/2005	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	196.6229822	312	75	-75.8%
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	432	650	107	-83.5%
Banka	1,317	2,473	477	-80.7%
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	1,748	3,123	584	-81.3%
Toplam İşlem Hacmi	1,945	3,435	659	-80.8%

Aracı Kurumlarla İlgili Veriler				
Milyon \$	2001	2002	2003	%Δ
Aktif Toplamı	653.5	607.8	929.7	53.0%
Özsermaye Toplamı	394.8	435.9	642.8	47.5%
Net Komisyon Gelirleri	276.1	201.1	234.6	16.7%
Esas Faaliyet Karı	75.3	0.2	42.8	19723.1%
Net Kar	176.9	70.2	92.1	31.3%
Personel Sayısı	7,156	6,636	6,035	-9.1%
Şubeler	219	243	227	-6.6%
İrtibat Bürosu	88	96	78	-18.8%
Acente Şubeleri	3,948	3,656	3,993	9.2%

İMKB-100 Endeksi ve İşlem Hacmi				
	2003	2004	01/04/2005	%Δ
İMKB-100	18,625	24,972	25,741	3.1%
İMKB-100 - En Yüksek	18,708	25,106	28,410	13.2%
İMKB-100 - En Düşük	8,792	15,804	23,875	51.1%
Günlük Ort.İşlem Hacmi (Milyon \$)	407	593	901	51.9%

Yurtdışı Borsa Endeksleri				
	2003	2004	01/04/2005	%Δ
Fransa CAC 40	3,541	3,821	4,088	7.0%
Almanya DAX	3,965	4,256	4,405	3.5%
İngiltere FTSE 100	4,477	4,820	4,931	2.3%
Japonya Nikkei 225	10,677	11,489	11,724	2.0%
S&P 500	1,110	1,214	1,181	-2.7%
Hong Kong Hang Seng	12,576	14,230	13,491	-5.2%
Nasdaq 100	1,468	1,624	1,483	-8.7%

Haftalık olarak güncellenen Sermaye Piyasası Özet Verileri Tablosuna www.tspakb.org.tr adresindeki internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

TSPAKB TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

sermaye piyasasında gündem, TSPAKB'nin aylık iletişim organı olup, para ile satılmaz.

TSPAKB adına İmtiyaz Sahibi:

Müslüm Demirbilek

Genel Yayın Yönetmeni:

İlkay Arıkan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Alparslan Budak

Yayın Türü: Yaygın, süreli.

Yönetim Yeri: TSPAKB

Büyükdere Caddesi No:173

1. Levent Plaza, 1. Levent 34394 İstanbul

İnternet: www.tspakb.org.tr

E-posta: tspakb@tspakb.org.tr

Basım Yeri: Printcenter

Cem Sultan Sok. 2A, 4. Levent 34416 İstanbul

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 112 aracı kurum ve 42 banka olmak üzere toplam 154 üyesi vardır.

Misyonumuz;

Çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan ve saygınlığına önem veren bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak; sermaye piyasasını geliştirmek ve bu yolla ülkenin kalkınmasına katkıda bulunmaktadır.

Bu bülten Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ("TSPAKB") tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu bültende yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.